

Meensel-Kiezegem - oude foto's - wie weet hier nog iets van ? (603)

Hilda en Theo laten met veel animositeit deze foto zien... *masselenmaandag* ! euh ??

Hilda : “..Vroeger, op de maandag na zondag van carnaval, viel *masselenmaandag*. Men maakte z'n hand zwart met roet van de binnenkant van de kachel en maakte een andermans gezicht zwart zonder dat die persoon het besepte.. iets van vroeger, nu verdwenen...”

Aline Goethuys : “.. *Masselenmaandag* heb ik nog geweten.. in de jaren '50, op de maandag voor dinsdag carnaval, kwamen de jonge mannen zoeken achter de jonge meisjes. Ze hadden hun handen zwart gemaakt met roet van de stoof en probeerden zo de gezichten van de meisjes zwart te maken. Zo kwamen ze achter mijn zus, toen een twintiger; zij wist wat er gaande was en ging lopen .. tot de jonge mannen haar te pakken kregen en haar gezicht goed zwart maakten. Dan gingen ze zoeken achter de volgende jonge dame.

Op dinsdag was het dan carnaval en kwamen de jonge mannen rond van huis tot huis met een masker over hun gezicht. De mensen probeerden dan te raden wie er achter zat. Sommigen werden herkend door uiterlijke kenmerken .. grote handen, de gang van lopen , ...

De dag erna was het dan aswoesdag..”

Fons Trompet : “.. herinnering is dat, een spel van jongeren. Ik kan niet zeggen dat ik volwassenen het heb zien doen. Beide dagen voor Aswoensdag waren wel speciaal. Carnaval mocht gevierd worden tot en met de "vette dinsdag" (mardi gras). Dat was een laatste gelegenheid om nog wat te spelen, te eten en te drinken : 's anderendaags begon immers de veertigdaagse vasten. Vrome lieden trokken dan ter kerke voor de oplegging van het askruisje waarbij de priester voortdurend de geijkte formule "memento homo quia pulvis es..." herhaalde en konden dan beginnen aan een periode van ontzegging en vlees derven op vrijdag. Op dat tijdstip was het ook meestal de moment om zelf ingemaakte eetwaren

zo veel mogelijk op te gebruiken vanwege de beperkte houdbaarheid. Vandaar waarschijnlijk. (Groenten werden bij ons ook ingemaakt : snijbonen bvb in potten of kroegjes, varkensvlees in de kuip, telkens flink gezouten voor de houdbaarheid. Alvorens dat op tafel kwam werden ze urenlang in zuiver water "ontzout"..."

Een ander gebruik dat ik op school maar éénmaal meer heb meegemaakt was "*buitensluites*", ik geloof op 21 december. Ik zat in het vierde studiejaar (begin van de grote school) en herinner mij nog dat Louis (van Pit) Trompet haantje de voorste speelde. Ruimschoots voor het begin van de les trokken enkelen de klas binnen en barricadeerden de deur. De grote hoop van de leerlingen kon dus niet binnen. Om vrije toegang te krijgen moest de meester dan beloven weinig les te geven, niet te straffen, uit een leuk boek voor te lezen....."

Maria Frooninckx : " Ja ja, zwarte maandag. Mijn buurjongens, die van Duerinckx, kwamen dan ook altijd achter mij aan om mijn gezicht zwart te maken. Ik ging dan wel lopen maar dat lukte niet altijd..."

Josée De Bruyn : "... als ik die dag van mijn tante *Nie* – ze woonde naast de post in Kiezegem - terug thuis kwam, was mijn gezicht meestal zwart gemaakt. Tante Nie maakte dan mijn gezicht zwart met roet van de stoof zonder dat ik het door had.. "

In zijn boek 'Bijdrage tot een Hagelandsch Idioticon' 1886, schrijft J.F. Tuerlinckx het volgende :

MASSELEN, bed. zw. ww., met *hebben* : *masselde, hee gemasseld*. Bevleken. *Dije ketel zal oëch massele. Hijen hee mijne boek be roeëd krijt gemasseld. Be de masselemoindag (masselenmaandag) massele de kindere makandere be krijt hiël wit.* — SPREEKW. : *Ge wo(r)dt ni gemasseld as van inne zwätte pot.* — Bij KIL. : MASCHELEN, MASCHEREN, MAESCHEN. Hij geeft ook : MASCHEL, MASCHER, vlek. Zie DE BO, op MASSCHEREN, en SCH. Zie mede DE JAGER, freq. op MASSCHELEN en MASSCHEREN.

MASSELENMAANDAG (*masselemoindag*), z. m. De maandag vóór aschdag.